

Brussel, 25 november 2025

**Open brief over de hervorming van de productie en marketing van plantaardig
teeltmateriaal: ngo's, boeren- en kwekersorganisaties roepen de lidstaten op om
de agrobiodiversiteit te beschermen en te versterken.**

Geachte minister,

Nu de onderhandelingen over de nieuwe EU-verordening betreffende de productie en het in de handel brengen van teeltmateriaal (PRM) op Raadsniveau ten einde lopen, vragen wij, de ondergetekende organisaties, u dringend om de agrobiodiversiteit te beschermen en te versterken om de veerkracht van onze voedselproductie te verhogen. Hoewel we enkele positieve elementen verwelkomen, zoals aangepaste regels voor de registratie van biologische rassen, is er meer nodig om een gediversifieerde zadenmarkt mogelijk te maken, boerenrechten op zaden toe te passen en ervoor te zorgen dat boeren toegang hebben tot rassen die zijn aangepast aan hun landbouwsystemen.

Als betrokken actoren bij het behoud, het dynamisch beheer, de productie, de verspreiding en het duurzame gebruik van de diversiteit aan onze cultuurgewassen, roepen wij op om de tekortkomingen van het huidige voorstel van de Raad, zoals hieronder uiteengezet, te verhelpen zodat we ons belangrijk werk kunnen voortzetten.

Waarom diversiteit belangrijk is

Diverse zaden en plantmateriaal vormen de basis van gezonde ecosystemen en diëten, en van veerkrachtige agrovoedingssystemen. Ze maken het mogelijk dat gewassen zich aanpassen aan lokale en veranderende groeiomstandigheden, dat ze beter bestand zijn tegen plagen en ziekten, en dat ze bijdragen aan de productie van gevarieerd en voedzaam voedsel. Het versterken van deze diversiteit is een belangrijk beleidsinstrument voor klimaatadaptatie, omdat het ervoor zorgt dat boeren over de genetische hulpbronnen beschikken die nodig zijn om toenemende klimaatverandering het hoofd te bieden.

Toch is de agrobiodiversiteit de afgelopen decennia sterk afgenomen. Volgens de VN is 75% van de gewasdiversiteit in de landbouw in de afgelopen eeuw verloren gegaan en komt 75% van het voedsel wereldwijd van slechts 12 plant- en 5 diersoorten¹. Deze

¹ In de afgelopen decennia is er veel cruciaal onderzoek en innovatie op de boerderij uitgevoerd door veredelings- en onderzoeksinstituten, evenals door organisaties in de zaadteelt. Deze innovatie was gericht op het stimuleren van

trend wordt versterkt door een focus op uniformiteit en de concentratie van de zadenmarkt in handen van een paar grote bedrijven. Bovendien zijn de meeste rassen veredeld onder omstandigheden met hoge input, waardoor ze ongeschikt zijn voor biologische of agro-ecologische landbouw. Een landbouw die juist een veel breder scala aan gewas- (en dier)soorten en variëteiten vereist.

Agrobiodiversiteit steunt op niet-commerciële uitwisseling van plantaardig teeltmateriaal door boeren en tuinders, voor veredeling op het bedrijf en dynamisch beheer. Ze steunt ook op kleine, lokale zaadproducenten, van wie velen een veel groter aanbod aan gewasdiversiteit bieden dan sommige van de grootste spelers op de markt.

De toekomstige PRM-regelgeving moet robuuste bepalingen bevatten om deze trend van afnemende diversiteit aan gewassoorten en -variëteiten te stoppen. Ze moet ruimte creëren voor kleine en middelgrote veredelaars, zaadproducenten, boeren en andere actoren die betrokken zijn bij het behoud en dynamisch beheer van een breed scala aan genetische hulpbronnen en die een grote bijdrage leveren aan het behoud en de ontwikkeling van agrobiodiversiteit.

Hoe versterken we agrobiodiversiteit voor meer voedselsoevereiniteit?

Opdat de toekomstige PRM-wetgeving agrobiodiversiteit effectief beschermt, roepen we beleidsmakers op ervoor te zorgen dat:

- 1. Activiteiten gericht op het behoud en dynamisch beheer van genetische diversiteit buiten het toepassingsgebied van de verordening vallen.**

Uitwisselingen en overdrachten van PRM die worden uitgevoerd met het oog op het kweken, behouden of dynamisch beheren van plantgenetische bronnen, mogen niet worden beschouwd als commerciële marketing. Deze praktijken zijn essentieel voor het behoud van diversiteit in velden en tuinen. Het is onevenredig en gevaarlijk voor het behoud van agrobiodiversiteit om onderworpen te worden aan regels die bedoeld zijn om de commerciële markt te reguleren. Het doel van agrobiodiversiteitsbehoud moet worden uitgesloten in artikel 2.4, zoals al het geval is voor beurzen, onderzoek, veredeling en officiële tests.

- 2. Het recht van boeren om hun eigen zaden te bewaren, te gebruiken en uit te wisselen gegarandeerd blijft.**

dynamisch beheer, verspreiding en marketing van diverse variëteiten of populaties van gewassen. Deze innovatie werd ondersteund door Europese publieke middelen, beschikbaar gesteld via de Kaderprogramma's en Horizon 2020-programma's (SOLIBAM, Diversifood, Cerere, Dynaversity, LIVESEED, LiveSeeding). De innovatie op het gebied van diverse variëteiten en populaties, die de basis vormen voor duurzamere, productievere en veerkrachtigere landbouwsystemen, moet in de nieuwe wetgeving worden weerspiegeld en verder worden versterkt.

Deze praktijken hebben historisch gezien een rijke agrobiodiversiteit gecreëerd en boeren in staat gesteld hun zaden aan te passen aan hun eigen behoeften en elkaar in crisissituaties te ondersteunen. Als zodanig worden ze erkend onder internationaal recht (ITPGRFA, UNDROP, CBD) en moeten ze ook erkend worden door EU-recht buiten de reikwijdte van de PRM-verordening. Hoewel we het doel om uitwisseling van zaden tussen boeren via artikel 30 toe juichen, blijven we van mening dat boeren die PRM uitwisselen voor veredelings-, instandhoudings- en dynamisch beheersdoeleinden in het kader van hun landbouwproductie, en niet voor marketingdoeleinden, niet als professionele exploitanten beschouwd mogen worden. Dergelijke uitwisselingen vallen niet onder marketing en zouden niet onderworpen moeten zijn aan de plantgezondheids- en bureaucratische regels voor marketing, maar alleen aan die welke van toepassing zijn op de landbouwproductie, waardoor boeren PRM kunnen uitwisselen in hoeveelheden die passen bij hun landbouwproductiebehoeften.

3. De registratie en het gebruik van oude én nieuwe conserveringsrassen vergemakkelijkt worden, voor alle gewassen en zonder geografische beperkingen.

Conserveringsrassen zijn van groot belang voor veel biologische en agro-ecologische boeren en kwekers. Beperking van deze rassen tot een bepaald aantal soorten of tot hun regio van herkomst zou zeer nadelig zijn voor degenen die er momenteel afhankelijk van zijn. Daarom moeten deze beperkingen worden opgeheven en moet de registratie ervan eenvoudig, gratis en toegankelijk zijn voor iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon. Daarnaast moet de definitie duidelijk vermelden dat deze rassen niet-hybride, niet-GGO/NGT moeten zijn en niet beschermd door rechten op intellectueel eigendom. Alle rassen die ontwikkeld zijn voor teelt onder specifieke omstandigheden (Artikel 21, lid 1 van Richtlijn 2009/145/EG) en algemeen bekende fruitrassen (Artikel 7 van Richtlijn 2008/90/EG) moeten als conserveringsrassen worden opgenomen in het nieuwe rassenregister, zonder extra bureaucratische lasten, om hun blijvende beschikbaarheid te waarborgen.

4. VSCU-testen (Value for Sustainable Cultivation and Use) uitgevoerd worden onder biologische of lage-input-omstandigheden.

Duurzaamheid kan niet worden gereduceerd tot één kenmerk of gen. Daarom moet het worden beoordeeld via een systeemgerichte aanpak. VSCU-testen moeten voor alle rassen worden uitgevoerd onder biologische omstandigheden of omstandigheden met lage input. Voor rassen die geschikt zijn voor biologische productie, moet de VSCU voor alle soorten en in alle lidstaten onder biologische omstandigheden worden uitgevoerd.²

² Voor meer informatie over aangepaste registratieprotocollen voor biologische rassen die geschikt zijn voor biologische productie, zie de LiveSeeding-beleidsnota over de definitie van biologische plantenveredeling voor de registratie van biologische rassen die geschikt zijn voor biologische productie.

5. De administratieve lasten voor nano-bedrijven vermindert om een gediversifieerde zadenmarkt mogelijk te maken en te voorkomen dat deze verder in de handen van een paar grote spelers terechtkomt.

In tegenstelling tot de belofte van de Europese Commissie om de administratieve lasten voor het mkb (midden- en kleinbedrijf) met ten minste 35% te verminderen, zouden de nieuwe verplichtingen voor professionele exploitanten de administratieve lasten aanzienlijk verhogen, waardoor veel kleine zaadproducenten hun activiteiten zouden moeten staken.³ Nano-bedrijven, met een omzet van minder dan 100.000 euro, spelen een sleutelrol bij het beschikbaar stellen van een grote diversiteit aan variëteiten en met name soorten aan boeren en tuinders. Om de beschikbaarheid van regionaal aangepaste zaaddiversiteit te kunnen blijven garanderen, zouden nano-bedrijven vrijgesteld moeten worden van de nieuwe verplichtingen inzake melding, administratie en traceerbaarheid.

6. Er transparantie is over kweekmethoden en beschikbaarheid van informatie over intellectuele eigendomsrechten.

Transparantie, zoals etikettering en het opzetten van openbare en verplichte databanken over veredelings technieken en IPR's die betrekking hebben op verhandeld PRM, is essentieel om geïnformeerde keuzes en eerlijke toegang mogelijk te maken. Dit zorgt ervoor dat veredelaars en boeren beschikken over de kennis die nodig is om nieuwe, diverse en veerkrachtige (biologische) rassen te ontwikkelen. Het is daarom van groot belang dat de gebruikte veredelings technieken voor een ras en de verleende intellectuele-eigendomsrechten openbaar worden gemaakt in nationale en EU-rassenregisters (Bijlage VII).

Nu de gevolgen van klimaatverandering toenemen en de genetische diversiteit van gewassen afneemt, is het cruciaal dat de nieuwe PRM-wetgeving tegemoetkomt aan de behoeften van de actoren die werken aan het behoud en dynamisch beheer van agrobiodiversiteit, door deze cruciale wijzigingen in de voorgestelde regelgeving aan te brengen.

Hoogachtend,

De ondertekenaars

³ ARCHE NOAH, *Bureaucratie tegen biodiversiteit. Hoe nieuwe administratieve lasten in de EU-PRM-verordening de agrochemische controle op onze akkers en borden zouden kunnen verscherpen. Mei 2025.*

De ondertekenende organisaties:

GLOBAL / EU / REGIONAL

Agroecology Europe	European Consortium for Organic Plant Breeding
Animal Advocacy & Food Transition	European Coordination Via Campesina
Balkan Seed Network Association, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina	IFOAM Organics Europe
Biodynamic Federation Demeter International	PAN Europe
Corporate Europe Observatory	Parents For Future Global
	SAFE Food Advocacy Europe

AUSTRIA

Achleitner Biohof GmbH	Erde & Saat
Apis-Z Bio-demeter Imkerei	Erste Raabser Walzmühle M. DYK GmbH & Co KG
ARCHE NOAH	Meinklang (also for Hungary)
Bio Austria - Verein zur Förderung des Biologischen Landbaus	Parents For Future Austria
BirdLife Austria	Regionalwert Niederösterreich-Wien AG
Demeter Österreich	ReinSaat GmbH
	Vegans for Future Austria

BELGIUM

BioForum vzw	Nature & Progrès
Bond Beter Leefmilieu	Solidagro
Entraide & Fraternité	Vitale Rassen
FIAN Belgium	Voedsel Anders Vlaanderen
Mouvement d'action paysanne	

BOSNIA AND HERZEGOVINA

Foondacija ALICA, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina

BULGARIA

AGROLINK Association	STEP (Society for Territorial and Environmental Prosperity)
Sdruzhenie PoleRani/PoleRani Association	

CROATIA

ADIPA: Society for Research & Conservation of Croatian Natural Diversity	Biovr - u skladu s prirodom
Association Biom - BirdLife Croatia	HSEP
	ZMAG

CZECH REPUBLIC

Semínková, z.s.

DENMARK

Foreningen Frøsamlerne / Danish Seed Savers	Landsforeningen Praktisk Økologi
Frie Bonder - Levende Land	Permakultur Danmark

FINLAND

Maatiaiinen - det lantliga kulturarvet ry

FRANCE

Confédération paysanne (France)	OGM dangers
Fédération Nature & Progrès	Pétanielle
Générations Futures	Réseau Semences Paysannes
Le jardin voyageur	

GERMANY

apfel:gut e.V.	KoRnzept
Arbeitsgemeinschaft bäuerliche Landwirtschaft (AbL) e.V.	Kultursaat e.V. - Züchtungsforschung, Kulturpflanzenentwicklung und -erhaltung auf biologisch-dynamischer Grundlage (also for German-speaking countries)
Arbeitsgemeinschaft bäuerliche Landwirtschaft, Landesverband Bayern e.V.	Lebende Samen Living Seeds e.V.
Bioland Gärtnerei Haas	Lohmanns Hof Gärtnerei
Climate Farmers	MAIZ treemedia e.V.
Dachverband Kulturpflanzen- und Nutztiervielfalt e.V.	Mellifera e.V.
Dachverband Ökologische Pflanzenzüchtung in Deutschland	Mienbacher Waldgarten/Selbstversorger-Akademie
Demeter e.V. (Germany)	OpenSourceSeeds - Agrecol
Deutscher Imkerbund	PaLS gGmbH
Dreschflügel e.V.	Pomologen-Verein e. V.
Ernährungsrat Düsseldorf e.V.	Ritthalers Grüne Insel GmbH
Ev. Kirchengemeinde Gauting Umweltgruppe	Samenbau-Nordost-Kooperativ
Grüner Gockel	Save Our Seeds
Genbänke e.V.	Schaugarten Schönhagen
Interessengemeinschaft gegen Nachbaugebühren	Slow Food Deutschland e.V.
Interessengemeinschaft gentechnikfreie Saatgutarbeit (IG Saatgut)	Umweltinstitut München
K&K Stauden	Verein zur Erhaltung der Nutzpflanzenvielfalt e.V. (VEN e.V.)
Keyserlingk-Institut	Verein zur Erhaltung und Rekultivierung von Nutzpflanzen (VERN e.V.)
	Zukunftsstiftung Landwirtschaft

GREECE

Aegilops	Northern Greece Organic Farmers Association
Agroecological Network of Greece (Agroecology Greece)	Open Farm
Athens Organic Farmers Association	Panhellenic Animal Welfare & Environment Federation
COB Greece	SITO seeds
Mamagrea Environmental Organisation	ZOPHOROS CRETE GREECE
Naturefriends Greece	

HUNGARY

Magház Egyesület

IRELAND

Biodynamic Agricultural Association of Ireland	Sow Diverse
Cork Biodiversity Hub	Talamhbeo
Cork Community Garden Network	The Rock Ballymacavary
Cork Food Policy Council	Transition Kerry
Green Spaces for Health	

ITALY

Centro Internazionale Crocevia
Rete Semi Rurali

Slow Food

LUXEMBOURG

SEED Som fir d'Erhalen an d'Entwécklung vun der Diversitéit

NETHERLANDS

Biocyclische-Veganlandbouw Nederland &
Vlaanderen
De BioTuinders
Federatie van Agro-ecologische Boeren

Foodrise
Stichting Zaadgoed
Toekomstboeren

NORWAY

KVANN - Norwegian Seed Savers

PORTUGAL

Association Demeter Portugal
CNA - Confederação Nacional da Agricultura
GAIA - Environmental Action and Intervention
Group

Living Seeds Sementes Vivas SA
Plataforma Transgenicos Fora
ZERO - Associação Sistema Terrestre
Sustentável

SLOVAKIA

Skutočne zdravá škola

SPAIN

A levada. Asoc productoras agroecológicas
Allariz
A Regadera Asoc.
Agrupación de Productores Mincha d'aquí
ALEKA Euskal Herriko haziak
Amigas de de la Tierra
APAEMA
Arran de terra SCCL
Asociación Agroganadera El Frescal:
RSLaPalma
Asociación cultural arteLombriz
Asociación de Agricultura Ecológica Tierra
Fértil
Asociación de Agricultura Regenerativa
Asociación EcoGomera
Asociación El Encinar
Asociación hortelana del Altiplano
Asociación independiente agricultores de
Nules
Asociación La Troje
Associació Agroecologia UdG

Associació de Varietats Locals, Mallorca
Associació Llavors d'Ací
ASSOCIACIÓ PER L'HORTA
Azolla Projects
BIOLUR GIPUZKOA
CERAI-Centro de Estudios Rurales y de
Agricultura Internacional
Club Sierense de Amigos de la Manzana
Col·lectiu Eixarcolant
Culturhaza
Ecologistas en Acción Ciudad de Málaga
Federación nacional asociaciones
independientes
Fundació Novessendes de la CV
Fundación Entretantos
FUNDACIÓN MARTA T.F. Tejiendo Futuro.
Fundación Savia por el Compromiso y los
Valores
Fundación Trashumancia y Naturaleza
Garúa Intervención Educativa S. Coop. Mad.
Granja la Selvataña

Hub del Norte (of Savory Institute)
 Instituto de Sociología y Estudios Campesinos
 L'ÀGORA DE LA TERRA (L'ÀGORA
 AGROECOLÒGICA, SCCL)
 La Simiente de Lebrija
 LaPlasita
 Les Refardes SCCL
 MADRES POR EL CLIMA CANARIAS
 Madrid Agroecológico
 Mensa Civica
 MERCADO DA RESERVA DE ALLARIZ
 Moncayo Ecológico
 ONGD PANKARA ECOGLOBAL
 Plataforma Defensa Huerta Zaragoza
 Red Andaluza de Semillas
 Red Canaria de Semillas
 Red de Ecomercados de Andalucía
 Red de Municipios por la Agroecología

Red de Semillas "Resembrando e
 Intercambiando"
 Red de Semillas de Aragón
 Red de Semillas Sierra de Gata
 Red Extremeña de Semillas
 Sdad Coop Agropecuaria la Estrella de San
 Juan
 SEAE Sociedad Española de Agricultura
 Ecológica y Agroecología
 Serranías Vivas
 Sindicato Labrego Galego
 Spanish association of ecological gardening
 TRITICATUM
 UNIÓ DE PAGESOS DE MALLORCA
 Unió de Pagesos de Mallorca
 Unión de Uniones de Agricultores y Ganaderos
 "ZABAZAICA
 Asociación de hortelanas y hortelanos de
 Gúdar-Javalambre"

SWEDEN

FOBO

SWITZERLAND

HORTUS OFFICINARUM

ProSpecieRara

UNITED KINGDOM

The Gaia Foundation's Seed Sovereignty Programme (also for Ireland)